

**AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
IM. EUGENIUSZA PIASECKIEGO W POZNANIU**

Filia w Gorzowie Wielkopolskim

Kierunek: Wychowanie fizyczne

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **PEDAGOGIKA OGÓLNA**

Kod przedmiotu: **ZWKF_WF_1_O_A.9_s**

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot/moduł: **Zakład Nauk Humanistycznych
i Społecznych**

Osoba odpowiedzialna za kartę – koordynator przedmiotu:

dr Mariola Radzińska

Osoby prowadzące przedmiot:

1. dr Mariola Radzińska

Data opracowania: **29.09.2023 r.**

1. Podstawowe informacje

Forma studiów	studia stacjonarne			
Stopień studiów	studia pierwszego stopnia			
Profil	praktyczny			
Specjalność	wszystkie			
Rok studiów / semestr	rok 1, semestr 1–2			
Status przedmiotu	obowiązkowy			
Język przedmiotu	polski			
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	seminaria	inne
Wymiar zajęć	30 (15+15)	30 (15+15)		
Liczba punktów ECTS	5 (2+3)			

2. Cele przedmiotu

C1	Nabycie wiedzy o procesie wychowania, jego strukturze i funkcjach, środowiskach wychowawczych, przemianach współczesnego wychowania.
C2	Nabycie wiedzy o szkole jako środowisku wychowawczym.
C3	Nabycie wiedzy o nauczycielu, jego roli zawodowej, osobowości, kompetencjach zawodowych, kształtowanie umiejętności samooceny swoich kompetencji w odniesieniu do postulowanych.
C4	Kształtowanie umiejętności diagnostycznych w zakresie poznawania uczniów, prawidłowości postępowania w stosunku do uczniów z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi.
C5	Nabycie umiejętności konstruowania klasowych i szkolnych programów profilaktycznych.
C6	Uzyskanie umiejętności w zakresie rozwijania aktywności dziecka w grupie rówieśniczej, rozwiązywania konfliktów, współpracy i współdziałania w grupie.

3. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

– brak.

4. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

Symbol	Efekty uczenia się dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom 6)
EK1	posiada wiedzę o procesie wychowania, jego strukturze i funkcjach, środowiskach wychowawczych, przemianach współczesnego wychowania	B-D_W6 A1_W9	P6S_WK P6S_WG
EK2	nabył wiedzę o szkole jako środowisku wychowawczym, uczestnikach procesu opiekuńczo-wychowawczego	B-D_W6 A1_W10 A1_U14	P6S_WK P6S_UK P6S_UO

Symbol	Efekty uczenia się dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom 6)
EK3	posiada wiedzę o nauczycielu, jego roli zawodowej, osobowości, kompetencjach zawodowych. Potrafi odnieść zdobytą wiedzę do własnych umiejętności, osobowości i kompetencji	B-D_W3 B-D_K2 A1_K2 A1_K7	P6S_WG P6S_KO P6S_KR
EK4	opanował umiejętności diagnostyczne w zakresie poznawania uczniów, prawidłowości postępowania w stosunku do uczniów z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi	B-D_W7 A1_U3 A1_K7	P6S_WG P6S_UW P6S_KR
EK5	nabył umiejętności konstruowania klasowych i szkolnych programów profilaktycznych	B-D_U4 B-D_U13	P6S_UO P6S_KR
EK6	uzyskał umiejętności w zakresie rozwijania aktywności dziecka w grupie rówieśniczej, rozwiązywania konfliktów, współpracy i współdziałania w grupie	B-D_U1 B-D_K2 A1_U14 A1_K2 A1_K7	P6S_UW P6S_KO P6S_UK P6S_UO P6S_KR

5. Treści programowe

WYKŁADY		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
W1	Rola edukacji w społeczeństwie demokratycznym – pojęcie edukacji, funkcje, zadania, priorytety. Polskie bariery edukacyjne	2
W2	Ewolucja współczesnej myśli pedagogicznej. Historyczne i społeczne uwarunkowania rozwoju współczesnej pedagogiki.	2
W3	Proces wychowania – istota, cechy, zasady wychowania.	4
W4	Podmiotowość w wychowaniu. Funkcje i zasady pracy wychowawczej w świetle pedagogiki humanistycznej.	2
W5	Zagrożenia jakości życia i funkcjonowania ucznia w szkole i środowisku rówieśniczym.	2
W6	Najważniejsze osoby procesu wychowania. Specyfika pracy szkoły w kontekście specyficznych potrzeb edukacyjnych ucznia. Progi edukacyjne.	2
W7	Rodzina – Przejawy dysfunkcji rodziny i błędów wychowawczych rodziców.	2
W8	Współczesne zagrożenia procesu wychowania.	2
W9	Środowisko wychowawcze.	2
W10	Deficyty i dysharmonie rozwojowe ucznia a jego funkcjonowanie w grupie rówieśniczej.	2
W11	Podstawy diagnostyki pedagogicznej, metody i techniki badań pedagogicznych i ich zastosowanie w praktyce wychowawczej.	4
W12–13	Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej. Uczeń z niepełnosprawnościami w szkole.	4
Razem		30

ĆWICZENIA		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
ĆW1	Atrybuty pedagogiki jako nauki. Przedmiot i zakres badań, swoistość języka naukowego. Zadania, funkcje i cele pedagogiki. Działy i dyscypliny szczegółowe oraz nauki je wspomagające. Analiza pojęć charakterystycznych dla pedagogiki.	2
ĆW2	Metody i techniki wychowania oraz warunki ich stosowania. Dobór metod wychowania, rodzaje sytuacji konfliktowych.	2
ĆW3	Trudności wychowawcze. Przyczyny trudności wychowawczych, ich profilaktyka i terapia.	2
ĆW4	Specyficzne potrzeby edukacyjne. Dysleksja, ADHD, niedostosowanie społeczne. Modele lateralizacji i zaburzenia jej rozwoju.	2
ĆW5	Identyfikacja dziecka krzywdzonego. Objawy i konsekwencje maltretowania, molestowania seksualnego i zaniedbywania dzieci.	2
ĆW6	Zaburzenia rozwojowe i zachowania ucznia. Zaburzenia emocjonalne, fobie i lęki, problemy zdrowotne, niepełnosprawność. Zaburzenia rozwoju językowego.	2
ĆW7	Niepowodzenia szkolne. Diagnoza trudności wychowawczych, zaburzeń rozwoju i zachowania, specyficznych potrzeb edukacyjnych ucznia.	2
ĆW8	Media w edukacji. Wpływ pozytywny i destrukcyjny na proces wychowania, Reklama, gry komputerowe, Internet, przemoc elektroniczna.	2
ĆW9	Komunikacja pedagogiczna. Interakcje nauczyciel–uczeń. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Warunki prawidłowego komunikowania się w procesie wychowania.	2
ĆW10	Nauczyciel i jego zawód. Podmiotowość nauczyciela i jej uwarunkowania. Osobowość nauczyciela. Kompetencje zawodowe.	2
ĆW11	Opracowanie projektu działań profilaktycznych deficytów , dysharmonii rozwojowych, trudności wychowawczych ucznia.	2
ĆW12	Metody i formy realizacji zajęć wychowawczych w szkole.	2
ĆW13	Godzina wychowawcza w szkole. Bloki tematyczne. Scenariusze zajęć.	2
ĆW14	Zadania, cele i formy realizacji praktyki pedagogicznej.	2
ĆW15	Zaliczenie.	2
Razem		30

6. Metody dydaktyczne

M1	Wykład z prezentacją multimedialną.
M2	Analiza przypadku.
M3	Dyskusja.
M4	Gry dydaktyczne.
M5	Metoda projektu.
M6	Praca z tekstem.
M7	Metody audiowizualne.

7. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	60
Egzamin w sesji	2
Godziny bez udziału nauczyciela wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć	19
Przygotowanie projektu (konspektu)	13
Przegląd literatury	7
Przygotowanie do zaliczeń	14
Przygotowanie do egzaminu	10
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	125
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5

8. Metody oceny

a. Ocena formująca

F1	Rozmowa i obserwacja zachowań.
F2	Przegląd literatury.
F3	Dyskusja.

b. Ocena podsumowująca

P1	Kolokwium końcowe, egzamin.
P2	Przedstawienie projektu (konspektu).

c. Warunki zaliczenia przedmiotu

- Merytoryczny udział w zajęciach – przygotowanie i aktywność na podstawie zalecanej literatury.
- Uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium.
- Przedstawienie projektu.
- Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu.

9. Kryteria oceny

Efekt uczenia się EK1	
na ocenę 2	Nie posiada wiedzy o procesie wychowania, jego strukturze i funkcjach, środowiskach wychowawczych, przemianach współczesnego wychowania.
na ocenę 3	Potrafi opisać proces wychowania, jego strukturę i funkcje, scharakteryzować podstawowe środowiska wychowawcze.

na ocenę 4	Umie opisać proces wychowania, jego strukturę i funkcje, scharakteryzować podstawowe środowiska wychowawcze i ich specyfikę, posiada wiedzę o przemianach współczesnego wychowania.
na ocenę 5	Potrafi opisać i zinterpretować proces wychowania, jego strukturę i funkcje w kontekście współczesnych przemian życia społecznego, scharakteryzować podstawowe środowiska wychowawcze, ich specyfikę i procesy w nich zachodzące.
Efekt uczenia się EK2	
na ocenę 2	Nie ma wiedzy o szkole jako środowisku wychowawczym, uczestnikach procesu opiekuńczo-wychowawczego.
na ocenę 3	Potrafi opisać szkołę jako środowisko wychowawcze, posiada elementarną wiedzę o uczestnikach procesu opiekuńczo-wychowawczego.
na ocenę 4	Potrafi opisać szkołę jako środowisko wychowawcze, posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach procesu opiekuńczo-wychowawczego w odniesieniu do jednostki i grupy.
na ocenę 5	Potrafi opisać i krytycznie scharakteryzować szkołę jako środowisko wychowawcze, posiada pogłębioną i krytyczną wiedzę o uczestnikach procesu opiekuńczo-wychowawczego w odniesieniu do jednostki i grupy.
Efekt uczenia się EK3	
na ocenę 2	Nie posiada wiedzy o nauczycielu, jego roli zawodowej, osobowości, kompetencjach zawodowych.
na ocenę 3	Posiada elementarną wiedzę o nauczycielu, jego roli zawodowej, osobowości, potrafi opisać kompetencje zawodowe i dokonać uproszczonej samooceny własnych umiejętności.
na ocenę 4	Posiada pogłębioną wiedzę o nauczycielu, jego roli zawodowej, osobowości, potrafi opisać kompetencje zawodowe i dokonać wnikliwej samooceny własnych umiejętności.
na ocenę 5	Posiada pogłębioną wiedzę o nauczycielu, jego roli zawodowej, osobowości, potrafi opisać kompetencje zawodowe i dokonać wnikliwej samooceny własnych umiejętności, potrafi zaplanować ścieżkę rozwoju osobistego i zawodowego.
Efekt uczenia się EK4	
na ocenę 2	Nie opanował umiejętności diagnostycznych w zakresie poznawania uczniów, prawidłowości postępowania w stosunku do uczniów z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi.
na ocenę 3	Opanował elementarne umiejętności diagnostyczne w zakresie poznawania uczniów, potrafi dobrać i opisać sposoby postępowania w stosunku do uczniów z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi.
na ocenę 4	Opanował większość umiejętności diagnostycznych w zakresie poznawania uczniów, potrafi dobrać, opisać i zastosować sposoby postępowania w stosunku do uczniów z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi.
na ocenę 5	Opanował wszystkie umiejętności diagnostyczne w zakresie poznawania uczniów, potrafi dobrać, opisać i zastosować sposoby postępowania w stosunku do uczniów z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi, potrafi skonstruować własny test diagnostyczny.
Efekt uczenia się EK5	
na ocenę 2	Nie nabył umiejętności konstruowania klasowych i szkolnych programów profilaktycznych.
na ocenę 3	Nabył elementarne umiejętności konstruowania wybranych klasowych i szkolnych programów profilaktycznych.

na ocenę 4	Nabył umiejętności konstruowania większości klasowych i szkolnych programów profilaktycznych.
na ocenę 5	Nabył umiejętności konstruowania większości klasowych i szkolnych programów profilaktycznych, potrafi przeprowadzić ich krytyczną analizę w oparciu o literaturę.
Efekt uczenia się EK6	
na ocenę 2	Nie uzyskał umiejętności w zakresie rozwijania aktywności dziecka w grupie rówieśniczej, rozwiązywania konfliktów, współpracy i współdziałania w grupie.
na ocenę 3	Potrafi w elementarnym zakresie opisać metody rozwijania aktywności dziecka w grupie rówieśniczej, podać proste sposoby rozwiązywania konfliktów, współpracy i współdziałania w grupie.
na ocenę 4	Potrafi w opisać i zaprojektować metody rozwijania aktywności dziecka w grupie rówieśniczej, podać proste i złożone sposoby rozwiązywania konfliktów, współpracy i współdziałania w grupie.
na ocenę 5	Potrafi w opisać, zaprojektować i krytycznie ocenić metody rozwijania aktywności dziecka w grupie rówieśniczej, podać proste i złożone sposoby rozwiązywania konfliktów, współpracy i współdziałania w grupie, dokonać analizy swoich kompetencji w zakresie uspołeczniania ucznia.

10. Macierz realizacji przedmiotu

Efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Sposoby oceny
EK1	B-D_W6, A1_W9	C1	W3, W4 W5, ĆW4–ĆW6	M1–M7	F1–F5, P1, P2
EK2	B-D_W6, A1_W10 A1_U14	C2	W7, W6, W8, ĆW1–ĆW3	M1–M7	F1–F5, P1, P2
EK3	B-D_W3, B-D_K2, A1_K2, A1_K7	C3	W1, W2, W11, W12, ĆW4–ĆW5	M1–M7	F1–F5, P1, P2
EK4	B-D_W7, A1_U3 A1_K7	C4	W9, W10, ĆW6–ĆW11	M1–M7	F1–F5, P1, P2
EK5	B-D_U4, B-D_U13	C5	W13, W14, ĆW12–ĆW14	M1–M7	F1–F5, P1, P2
EK6	B-D_U1, B-D_K2, A1_U14 A1_K2, A1_K7	C6	W7–W9, ĆW3–ĆW7, ĆW12–ĆW14	M1–M7	F1–F5, P1, P2

11. Wykaz piśmiennictwa

a. Piśmiennictwo podstawowe

1.	Czapiga A. (red.), <i>Psychospołeczne problemy rozwoju dziecka. Aspekty diagnostyczne i terapeutyczne</i> , A. Marszałek, Toruń 2004.
2.	Janowski A., <i>Pedagogika praktyczna</i> , Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2007.
3.	Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), <i>Pedagogika. Podręcznik akademicki</i> , T. 1–2, PWN, Warszawa 2005.
4.	Łobocki M., <i>Teoria wychowania w zarysie</i> , Impuls, Kraków 2004.

b. Piśmiennictwo uzupełniające

1.	Gajda J., <i>Media w edukacji</i> , Impuls, Kraków 2002.
----	--

2.	Pilch T., <i>Zasady badań pedagogicznych</i> , Wyd. Akademickie Żak, Warszawa 1999.
3.	Radzińska M., <i>Wybrane zagadnienia z pedagogiki</i> , Wyd. AWF Poznań, 2008.
4.	Sokołowska-Dzioba T., <i>Kształtowanie umiejętności wychowawczych</i> , UMCS, Lublin 2002.
5.	Speck O., <i>Być nauczycielem. Trudności wychowawcze w czasie zmian społeczno-kulturowych</i> , GWP, Gdańsk 2002.

12. Zatwierdzenie karty przedmiotu do realizacji

.....
(miejsowość, data)

(kierownik zakładu)

(dziekan wydziału)

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)